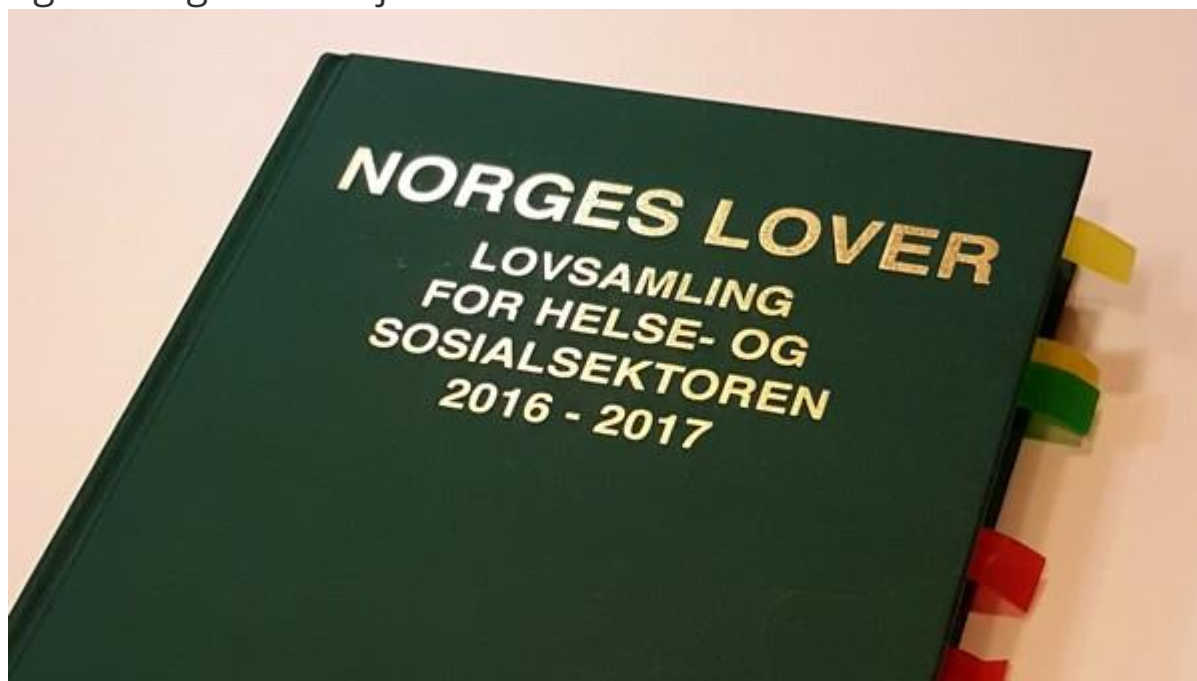

Endringer i lover og forskrifter fra 1. januar 2018 – Helse- og omsorgsdepartementet

Nyhet | Dato: 21.12.2017

Her finner du lov- og forskriftsendringer som trer i kraft på helse- og omsorgsfeltet 1. januar 2018.

En

rekke lov- og forskriftsendringer trer i kraft 1. januar 2018. Foto: Helse- og omsorgsdepartementet

Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter:

- Helsepersonell får plikt til å ivareta barn som pårørende til søsken og barn som etterlatte etter foreldre og søsken. I dag har helsepersonell plikt til å ivareta barn

som pårørende til foreldre. Nå får de også plikt til å ivareta barn som er søsken til pasienter med alvorlig fysisk og psykisk sykdom, skade eller rusmiddelavhengighet. De får også plikt til å ivareta barn som etterlatte etter foreldre og søsken.

- Det blir innført unntak fra helsepersonells plikt til å informere foreldre når tungtveiende hensyn til barnet taler mot å informere dem. Dette kan hjelpe barn som i dag vegrer seg for å fortelle om vold og overgrep fordi de frykter straff fra foreldre. Unntaket vil gjelde uavhengig av barnet alder.
- Barns rett til å bli hørt når andre samtykker til helsehjelp på deres vegne blir tydeliggjort. Det skal fremgå av loven at barn skal bli hørt fra de er i stand til å danne seg egne meninger om helsehjelpen. Dette skal gjelde senest fra barn fyller sju år. Når barn har fylt 12 år skal det legges stor vekt på hva de mener.

Lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v.:

- Helsepersonell får plikt til å ivareta barn når de er mindreårige søsken til pasienter med psykisk sykdom, rusmiddelavhengighet eller alvorlig somatisk sykdom eller skade, eller etterlatte etter foreldre og søsken som dør. Dette kommer i tillegg til plikten de har i dag til å ivareta barn som pårørende til foreldre.

Forskrift om endringer i forskrift 17. oktober 2003 nr. 1246 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret):

- Reseptregisteret inneholder i dag opplysninger fra alle resepter og rekvisisjoner som er ekspedert ved norske apotek, både til human og veterinær bruk. Fra 1. januar kan registeret også inneholde opplysninger om legemiddelbehandling i institusjoner.
- Det gjøres også en endring slik at registeret kan inneholde data om pasientens *bosted*, og ikke bare *bostedskommune*.

Forskrift om Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret (helsearkivforskriften):

- Kapitlene 2, 4 og 6 i trer i kraft 1. januar 2018. Forskriften ble vedtatt 18. mars 2016. Kapitlene 1, 3, 5 og 7 trådte i kraft samme dato. Ikrafttredelse for kapitlene 2, 4 og 6 ble utsatt i påvente av bygging av Norsk helsearkiv på Tynset som nå er godt i gang.

Forskrift om endring i forskrift 29. juni 2007 nr. 742 om genetisk masseundersøkelse av nyfødte:

- Nyfødtscreeningen utvides med følgende sykdommer; Alvorlig kombinert immunsvikt (SCID) og andre alvorlige T-celle defekter og 3-OH 3-metylglutaryl-CoA lyasedefekt (HMG). Samtidig forskriftsfestes de regionale helseforetakenes plikt til å tilby screening av alle nyfødte.
- Lagringstiden for blodprøvene som tas i nyfødtscreeningen forlenges til 6 år og 6 måneder. Endringen skal gjelde midlertidig i påvente av Stortingets behandling av lovforslag (Prop. 26 L (2017-208)) som hjemler varig lagring av blodprøvene

Lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven):

- Lovfesting av kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Alle kommuner må ha knyttet til seg leger, sykepleiere, fysioterapeuter, jordmor og helsesøster. 1. januar 2020 utvides ordningen til også å omfatte psykolog og ergoterapeut. Til sammen representerer disse profesjonene kjernekompetanse som enhver kommune skal ha knyttet til seg.
- Tydeliggjøring av tjenestenes ansvar på systemnivå for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. Kommunene skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot at pasienter kan være utsatt for, eller kan stå i fare for å bli utsatt for, vold eller seksuelle overgrep og skal legge til rette for at helse- og omsorgstjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep.

Tilsvarende lovendringer gjøres også i spesialisthelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven.

- Lovfesting av kommunal veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten. Kommunen skal gi spesialisthelsetjenesten "råd, veiledning og opplysninger om helsemessige forhold som er påkrevd for at spesialisthelsetjenesten skal kunne løse sine oppgaver etter lov og forskrift." Veiledningsplikten tilsvarer den veiledningsplikt som spesialisthelsetjenesten allerede har overfor kommunen.

Forskrift om prioritering av helsetjenester, rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, rett til behandling i utlandet og om klagenemnd (prioriteringsforskriften):

- Prioriteringsforskriften er justert slik at det fremgår tydeligere at vurderingen av om en pasient har nytte av en behandling skal være individuell og med utgangspunkt i internasjonal medisinsk vitenskap.
- Pasienters rett til å motta behandling i andre EØS land er også tydeliggjort.

Forskrift om behandlingsreiser til utlandet (klimareiser):

- Ny forskrift om behandlingreiser til utlandet trer i kraft 1. januar 2018. Behandlingsreiser til utlandet er et diagnosespesifikt behandlingstilbud i varmt og solrikt klima. Tilbudet er et supplement til behandlingstilbud i Norge og formålet med tilbudet er å gi bedret funksjon og livskvalitet for pasientgruppene som omfattes av ordningen

Registrerings- og tilsynsordningen for salg av tobakk:

- De siste lovbestemmelsene, herunder om tilsynsplikt, reaksjonshjemler, klageadgang og avgiftsinnkreving trer i kraft. Dette innebærer at grossister og salgssteder må være registrert, samt at tilsynsmyndigheten skal føre tilsyn.

Alkoholforskriften:

- Inflasjonsjustering av de kommunale bevillingsgebyrene for salg og skjenking av alkoholholdig drikk.

Forskrift om alkoholordningen for Svalbard:

- Opphevelse av forbudet mot å selge og skjenke øl som inneholder over 7 volumprosent alkohol på Svalbard.

Forskrift om medisinsk utstyr og forskrift om håndtering av medisinsk utstyr:

- Helsedirektoratets forvaltningsoppgaver knyttet til området medisinsk utstyr overføres til Statens legemiddelverk 1. januar 2018, jf.

Forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek:

- Fra 1. januar 2018 kan gyldighetstiden på antibiotikaresepter reduseres fra ett år til ti dager. Endringen betyr at leger, tannleger og veterinærer, som ikke benytter e-resept, kan gi ti dagers gyldighet for resepter på antibiotika. I løpet av 2018 vil det komme på plass en løsning i fastlegenes journalsystem som automatisk setter 10 dagers gyldighet på e-resepter.

Apotekforskriften og forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek:

- Apotekets plikter ved utlevering forskriftsfestes i Apotekforskriften og forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek. Ordningen skal bidra til å gi befolkningen enklere tilgang til enkelte legemidler, god veiledning i hvordan legemidlene skal brukes.

Blåreseptforskriften og legemiddelforskriften:

- Blåreseptforskriften og legemiddelforskriften er endret i tråd med prinsippene for prioritering. En av de viktigste endringene er at alle nye legemidler skal metodevurderes før de kan tas i bruk på folketrygdens regning. For å sikre pasienter rask tilgang til nye legemidler økes samtidig grensen for når et legemiddel kan innvilges forhåndsgodkjent refusjon ("vanlig" blåresept) uten Stortingets samtykke. Fullmaktsgrensen økes fra 25 til 100 mill. kroner.

Endring i legemiddelforskriften - opphever gevinstdelingsmodellen for legemidler:

- Statens legemiddelverk har gjennomgått apotekenes avanse og tilrådd enkelte strukturelle endringer, herunder å oppheve gevinstdelingsmodellen. Endringen opphever legemiddelforskriften § 12-3 siste ledd, som regulerer gevinstdelingsmodellen for legemidler, og vil med forbehold om at statsbudsjettet vedtas tre i kraft 1. januar 2018.

Forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunale driftsavtale:

- Forskriften skal være et styringsverktøy for kommunene i forvaltning av fysioterapitjenesten.

Lov om folketrygd § 5-8:

- Bortfall av krav til henvisning for å få stønad til fysioterapi. Lovendringen innebærer at pasienten kan oppsøke fysioterapeuten direkte uten henvisning fra lege, kiropraktor eller manuellterapeut.

Forskrift om fastlønnstilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til fysioterapitjenesten:

- Endringen innebærer at kommuner med mindre enn 2000 innbyggere kan søke om fastlønnstilskudd for samme fysioterapeut selv om denne har en kommunale stilling i kommunen og en driftsavtale med samme kommune.